

**Plán péče a výchovy pro
Dětskou skupinu Řevnice
Třída Myšky**

„BAREVNÝ STROM POZNÁNÍ“

Projekt: „Vybudování a provoz dětské skupiny - obec Řevnice“.
číslo : CZ.03.1.51/0.0/0.0/19 111/0014141

Název : Dětská skupina Řevnice

Adresa zařízení: Náměstí Krále Jiřího z Poděbrad 74, 252 30 Řevnice

Kontakt: email: ds@revnice.cz

Tel: 778 496 764

Zřizovatel: Město Řevnice

právní forma: obec, IČO 002 416 36

adresa: Náměstí Krále Jiřího z Poděbrad 74, 252 30 Řevnice

Kapacita zařízení: 20 dětí

Platnost dokumentu: od 1.9. 2020

Zpracovatelé:

Pavína Neprašová
a kolektiv dětské skupiny

1. Obecná charakteristika dětské skupiny

Základní filosofií zařízení

je vytvořit dětem atmosféru milého přijetí a prostředí, ve kterém se budou cítit příjemně a bezpečně.

Motto: „Jak mnohem snáze strůmek, aby tak nebo tak rostl, ohnut a nastrojen býti může nežli strom odrostlý, tak mnohem snáze v prvním věku mládež ke všemu dobrému navedena býti může nežli potom.“

J.A.Komenský

Co nabízíme:

- Rodinné prostředí pro všechny děti
- Individuální péči
- Rozlehlou a vybavenou zahradu mateřské školy
- Profesionalitu
- Domácí kuchyni
- Spolupráci s rodiči

Dětská skupina Řevnice se nachází přímo na náměstí města Řevnice. v budově bývalé školy, která je plně přizpůsobena dětem. Dobrá dostupnost je zajištěna dostatečnými parkovacími místy pro rodiče, nedaleké nádraží ČD a autobusová doprava.

Skupina je umístěna v budově bývalé školy, která je plně přizpůsobena dětem, je stavebně upravena pro potřeby dětí mladšího předškolního věku a má své kouzlo a ducha. Děti mohou během chvilky navštívit zahradu mateřské školy, tak i les, lesní divadlo, park s potokem i řeku Berouнку, které jsou v těsném sousedství.

V roce 2020 byly prostory, které užívala dříve městská policie, k citlivě přistaveny pro dětskou skupinu, třídu s názvem MYŠKY, která disponuje kapacitou 20 dětí.

Velkou předností zařízení je možnost využívat zahradu s domečkem a pískovištěm v zadní části budovy se vzrostlými stromy a možnost využívání nedaleké zahrady Mateřské školy Řevnice. Zahrada je rozdělena na lesík (zastíněná část) s altánem a travnatá (slunná část) s atypickým pískovištěm. Obě části zahrady jsou doplněny jak moderními průlezkami, tak i staršími herními prvky (kolotoč a houpačky), v obou částech zahrady jsou dětmi plně využívané zahradní domečky. Vždy se snažíme s dětmi využívat ke hře, poznávání a k environmentální výchově, veškeré přírodní bohatství zahrady.

V přízemí budovy se nachází vstupní hala se zouvárnou a třída skupiny je umístěna v prvním patře budovy. Budovu též využívá ZUŠ Řevnice – výtvarné a hudební obory.

Třída skupiny je rozdělena na dvě části - třídu, která se využívá ke stravování a práci u stolečků a hernu, kde si děti hrají, odpočívají, cvičí atd.

Zázemí skupiny je kancelář, sklad lůžkovin, přípravná stravy, umývárna a toalety.

Vizí naší dětské skupiny je:

„Chceme být dětskou skupinou vstřícnou a otevřenou dětem i rodičům.“

a. Trochu z historie:

Dětská skupina byla zřízena v roce 2020 z důvodu nedostatečné kapacity Mateřské školy Řevnice. Dětskou skupinu zřizuje Město Řevnice.

2. Podmínky péče o dítě

V rámci péče o děti dodržujeme základní podmínky, které jsou vymezeny v právních normách a vyhláškách.

a. Věcné podmínky

- Dětská skupina Řevnice má prostory, které jsou hygienického hlediska pro daný počet dětí dostačující.
- Třída je vybavena nízkým nábytkem upraveným tak, aby děti měly přístup ke všem hračkám a pomůckám, aby si je mohly samy brát i ukládat. Všechno zařízení – nábytek, stolky a židličky, lůžka, toalety – jsou přizpůsobeny antropometrickým požadavkům. Odpovídají počtu dětí, jsou zdravotně nezávadné.
- Třída je vybavena základním tělovýchovným nářadím- lavička, švédská bedna, dřevěné stavebnice. Dále mohou využívat drobné náčiní, jako jsou šátky, kruhy, lana, nášlapné, hmatové kameny, žíněnky, tyče, míče, atd. Všechno vybavení je průběžně obnovováno a doplňováno a plně využíváno.
- Hračky a pomůcky, náčiní jsou umístěny ve výšce očí tak, aby byly dětem vždy přístupné, aby je děti dobře viděly a mohly si je samy brát a ukládat dle předem určených pravidel. Hračky a pomůcky jsou obměňovány podle potřeb dětí a finančních prostředků školy.
- Třída je vybavena CD přehrávačem, děti mají k dispozici Orffovi nástroje – bubínky, dřívka, chřestidla, paličky atd.
- Všechny prostory vnitřní, tak venkovní splňují bezpečnostní a hygienické normy.

b. Životospráva

- Děti dostávají pestrou, vyváženou, plnohodnotnou, domácí stravu v podobě ranní svačiny, odpolední přesnídávky a oběda.
- Strava je plně připravována školní jídelnou mateřské školy a dovážena pečovatelskou službou Řevnice.
- V rámci možností se snažíme odebírat potraviny od místních výrobců.
- Je zajištěna vhodná skladba jídelníčku, vedoucí stravování se stále vzdělává v novinkách ve stravování. Dodržuje zdravé technologie přípravy pokrmů a nápojů.
- Po celý den mají děti k dispozici na třídách i na zahradě dostatek tekutin. Děti mohou pít kdykoli, dle své vlastní potřeby (čaj, šťáva, voda). Nápoj je dětem nabízen a připomínán chůvou.
- V žádném případě není dítě do jídla nuceno a nemusí dojídat, pokud je syté.
- Zajišťujeme pravidelný denní režim a řád, který je případně možný přizpůsobit aktuálním potřebám a situaci.
- Děti jsou každý den, dostatečně dlouhou dobu venku, za každého počasí, program je přizpůsoben kvalitě ovzduší. Děti mají dostatek volného pohybu.
- Pečující osoby se sami chovají podle zásad zdravého životního stylu a poskytují tak dětem přirozený vzor.

c. Psychosociální podmínky

- Ke všem dětem přistupujeme s ohledem na jejich osobnost a s respektem k jejich potřebám.
- Ve třídě si děti na začátku školního roku vytvářejí „pravidla třídy“ společně s chůvou, která jsou důsledně dodržována a dodávají potřebný řád a pravidla.

- Snažíme se, aby se děti i dospělí cítili v prostředí dětské skupiny dobře, spokojeně, bezpečně a jistě.
- Nové děti mají možnost se adaptovat na prostředí zařízení.
- Všichni zaměstnanci se podílejí na vstřícném, přívětivém a tolerantním klimatu.
- Pečující osoby respektují potřeby dětí, děti nejsou přetěžovány, či neurotizovány spěchem ani nadměrně náročnou činností.
- Děti se spolupodílejí na výběru činností, organizaci a podobně. Je podporována samostatnost dítěte.

Prevence a výchova k ochraně osobních údajů

Děti zasluhují zvláštní ochranu osobních údajů, protože si mohou být méně vědomy dotčených rizik, důsledků a záruk a svých práv v souvislosti se zpracováním osobních údajů. Tato zvláštní ochrana se vztahuje zejména na používání osobních údajů dětí pro účely marketingu nebo vytváření osobnostních i uživatelských profilů a shromažďování osobních údajů týkajících se dětí při využívání služeb nabízených přímo dětem.

Poučíme rodiče a přiměřenou formou i děti o nutnosti chránit jejich osobní údaje.

d. Organizace

- Denní režim umožňuje chůvám pružně reagovat na potřeby dětí. Činnosti se střídají nebo prolínají podle zájmu dětí a s ohledem na jejich individuální potřeby. Chůvy dávají dětem možnost volby se do jednotlivých činností zapojit. Samozřejmostí jsou pobyty venku a pohybové aktivity.

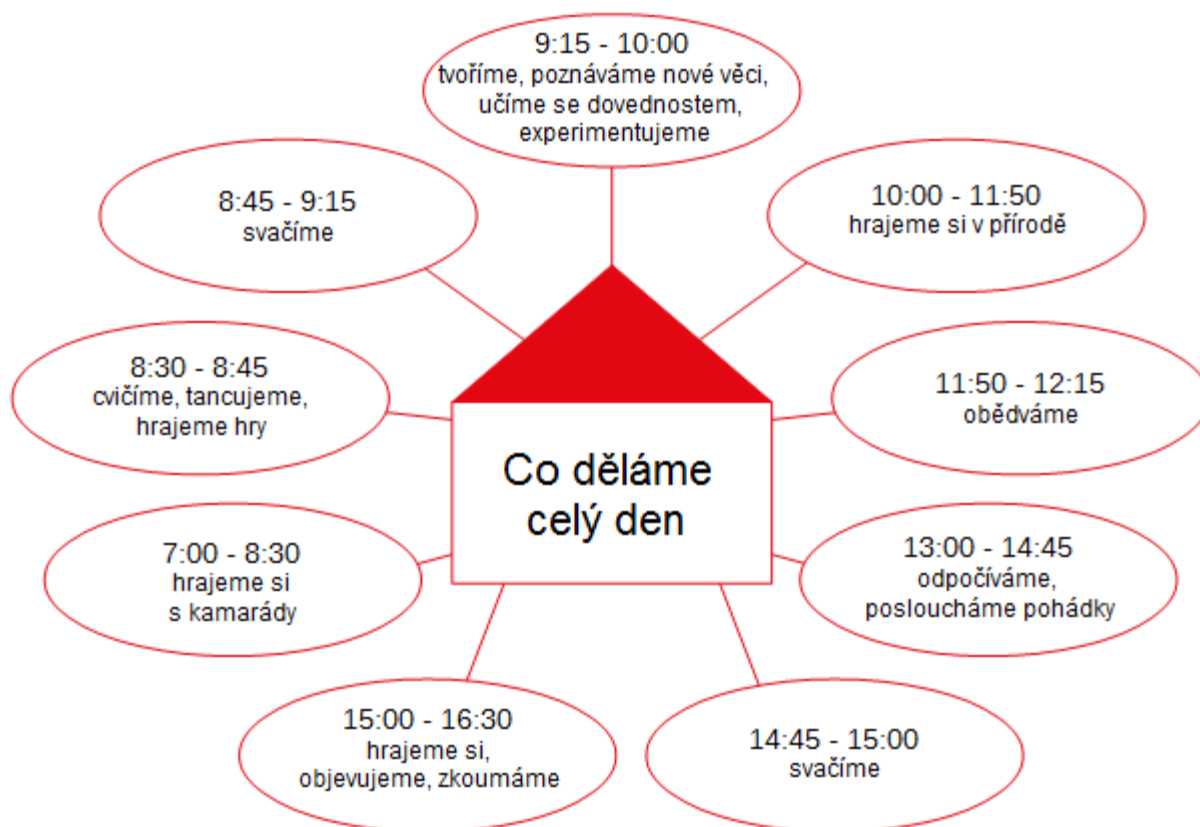
Organizace dne

7:00 – 7:30 hod.:	scházení dětí
7:30 – 9:45 hod.:	spontánní činnosti, ranní pohybová chvilka hygiena, svačina, hlavní činnosti během péče - výtvarné aktivity, dramaticko-pohybové aktivity, kooperativní hry atd. (skupinově i individuálně)
10:00 – 12:00 hod.:	pobyt venku
12:00 – 12:35 hod.:	hygiena, oběd, příprava na odpolední odpočinek
12:35 – 14:30 hod.:	odpočinek dětí dle jejich individuální potřeby, klidové aktivity
14:45 – 15:00 hod.:	hygiena, odpolední svačina
15:00 – 17:00 hod.:	spontánní a skupinové hry dětí, pokračování v započatých dopoledních aktivitách, individuální plánované činnosti, pobyt na zahradě
15:00 – 17:00 hod.:	rozcházení dětí

- Časové údaje jsou orientační, v průběhu dne je možno přizpůsobit organizaci činností dětí jejich potřebám a aktuální situaci. Zachovány zůstávají vždy přiměřené intervaly mezi jídly, dostatečný pobyt venku.
- Režim dne může být upraven, podle programu a aktuálních potřeb dětí.
- Didakticky cílené individuální, spontánní a řízené činnosti vedené chůvou probíhají v průběhu celého dne, vycházejí ze zájmu a potřeb dětí. Pobyt venku je zpravidla 2 hodiny denně. V zimě je pobyt omezen při nepříznivém počasí (vítr, mlha, inverze, nebo teploty pod – 10 stupňů C.) V letních měsících se aktivity přesouvají ven s využitím zahrady a vycházek v přírodě.
- Po obědě je vymezena doba na odpočinek. Odpočinek je součástí režimu dne. Chůva respektuje individuální potřeby dětí.
- Dětská skupina informuje zákonné zástupce v dostatečném předstihu o pořádaných akcích (písemně sdělením na nástěnkách ve vstupní hale a u jednotlivých tříd, na webových stránkách

školy a ústní sdělením chůvou).

- Souhlas s účastí dítěte na mimořádných akcích podá zákonný zástupce písemně prostřednictvím stanoveného formuláře.
- Poplatek za účast na těchto akcích hradí zákonní zástupci zpravidla přes Klub rodičů Řevnice.

Uvedené časy jsou pouze orientační a přizpůsobují se potřebám dětí

e. Personál dětské skupiny

- Pečující osoby, chůvy: Kristýna Kracíková, Tereza Ejsmanová, Jana Zátková
- Delegování dílčích pravomocí provádí pověřená osoba Pavlína Neprašová.
- Pečující osoby pracují jako tým a úzce spolupracují s rodiči.
- Povinnosti, pravomoci a úkoly všech pracovníků jsou jasně vymezeny.
- Dětská skupina spolupracuje se Zřizovatelem, pedagogicko-psychologickou poradnou, s klinickými logopedy, Mateřskou školou, Domem s pečovatelskou službou a dalšími organizacemi.

f. Spolupráce s rodiči

- Ve vztazích mezi zaměstnanci a rodiči panuje oboustranná důvěra a otevřenost, vstřícnost, porozumění, respekt a ochota spolupracovat.
- Vítejme jakékoliv návrhy a nápady ze strany rodičů, pomoc na brigádách.
- Zveme rodiče na akce dětské skupiny, vítáme i propojení formou besed, předčítání atd.

- Při dětské skupině funguje Klub rodičů, se kterým školka spolupracuje, spolupráce je velmi vstřícná a dlouhá léta na vysoké úrovni. Na základě podkladů vedení školy, klub financuje z prostředků od rodičů akce, výlety, odměny, dárky atd., pořádá brigády a akce pro děti.
- V rámci dětské skupiny jsou rodiče informováni o dění v naší školičce a o prospívání svého dítěte (nástěnky s obrázky, portfolia dětí, osobní pohovor s učitelkou atp.)
- Zaměstnanci chrání a respektují soukromí rodiny a zachovávají diskretnost.

g. Spolupráce se školami

Pečující osoby spolupracují s učitelkami z mateřské školy v otázkách přípravy dětí a pokoušejí o co nejsnadnější přestup dětí do mateřské školy.

Děti se účastní všech akcí pořádaných mateřkou školou, pokud jsou vhodné věku dětí.

Do Základní umělecké školy (ZUŠ) chodí děti pravidelně na kroužek keramiky, který je veden lektorkou. Také se zúčastňujeme výtvarných soutěží a výstav, které ZUŠ pořádá.

h. Podmínky pro péči o děti od dvou do tří let

- Předškolní rozvoj lze organizovat pro děti od dvou let věku.
- Podmínkou úspěšné pedagogické práce je citlivé přizpůsobování organizace se střídáním nabídky činností, trénováním návyků a praktických dovedností, ponecháním co největšího prostoru pro volné hry a pohybové aktivity.
- Dítě ve věku od dvou do tří let má některé potřeby jiné nebo intenzivnější než děti starší. Potřebuje stálý pravidelný denní režim, dostatek emoční podpory, zajištění pocitu bezpečí, přiměřeně podnětné prostředí a činnosti, více individuální péče, srozumitelná pravidla.

3. Organizace

Denní program dětí se skládá ze spontánních hravých činností, pohybových aktivit řízených i volných a dalších činností programově řízených. Časové rozvržení těchto aktivit je orientační, jednotlivé časy se mění podle potřeb a přání dětí, plánovaných aktivit třídy, školy apod.

V době do podávání dopolední svačiny chůva vytváří dětem podmínky pro hru, nabízí hračky, cíleně navozuje hru a usměrňuje aktivitu dětí, společně s dětmi vytváří pravidla pro vzájemné soužití ve třídě. Při ranních hrách nenásilně rozvíjí dětskou fantazii, smysl pro kamarádství, vzájemnou pomoc a volní vlastnosti (dokončit hru, uklidit hračky, pomoc ostatním kamarádům), cíleně rozvíjí dítě při individuálních a skupinových činnostech.

Pohybové aktivity pomáhají dětem přirozenou cestou uvolnit vnitřní napětí, rozvíjí motorické schopnosti a základní pohybové dovednosti. Pečující osoba neurčuje pevná pravidla, jen dětem nabízí vhodné pomůcky nebo náměty a vždy zajišťuje bezpečnost dětí.

Řízené pohybové aktivity jsou promyšlené chůvou, motivované a cílené prováděné formou ranních cvičení, tělovýchovných chviliek.

Komunitní kruh – děti se ráno scházejí poprvé společně v komunitním kruhu uprostřed třídy na koberci. Cílem tohoto seskupení je vést děti k tomu, aby si při vzájemném sdílení zážitků naslouchaly, aby se seznámily s tématem a programem dne. Při vzájemném sdílení používáme pravidlo: Když jeden mluví, ostatní mu naslouchají. Každé dítě má příležitost mluvit nebo tuto příležitost odmítnout. Vzájemné sdílení je důležitým prvkem pro psychohygienu (rozvoj empatických dovedností a k posílení pocitu sounáležitosti mezi ostatními dětmi). Přijetí ostatními dětmi napomáhá vhodnému sebezpřijetí a rozvoji sebeúcty. Tím vším poznávají děti sami sebe, získávají důležité sociální zkušenosti a učí se vycházet s lidmi.

Programově řízené činnosti jsou zařazovány zpravidla denně, podle potřeb dětí a záměrů pečující osoby. Forma provedení a způsob organizace dětí vychází ze zájmů a schopností dětí i nahodilých situací. Činnosti se mohou uskutečňovat společně se všemi dětmi, se skupinkou dětí nebo individuálně, kdykoliv v průběhu celého dne.

Po obědě následují tzv. klidové činnosti (pohádky, příběhy, vyprávění, poslech relaxační hudby). Děti odpočívají, před spaním se převlékají do ložního prádla. Děti, které nemají potřebu spánku, se mohou po odpočinku věnovat klidovým činnostem ve třídě na základě dohodnutých pravidel.

Po odpolední svačině jsou dětem nabízeny zájmové odpolední činnosti, individuální a skupinové manipulační, pracovní činnosti, hry s možností zapojení rodičů.

V průběhu činností se děti seznamují například s výtvarnými technikami, stolními hrami a jejich pravidly, možnostmi pohybových aktivit apod.

Při všech činnostech je využíváno spontánních nápadů dětí a je jim poskytován dostatek prostoru pro spontánní aktivity a jejich vlastní plán. Činnosti proto probíhají především formou nezávazné dětské hry na základě zájmu a vlastní volby dítěte. Ve velké míře je uplatňováno situační učení, dítě se tak učí dovednostem a poznatkům v okamžiku, kdy je potřebuje a lépe tak chápe jejich smysl. Další formou, kterou využíváme je didakticky cílená činnost, která je dítěti nabízena a v níž je zastoupena spontánní a záměrné – cílené a plánované učení. Tyto činnosti probíhají zpravidla individuálně nebo s menší skupinou dětí.

Výchova a péče o děti je zpracována do integrovaných bloků, tematických částí a podtémat, která nabízejí dítěti mj. výchovný obsah v přirozených souvislostech, vazbách a vztazích.

Charakteristika třídy

Třída je vybavena dle platných hygienických vyhlášek a směrnic, standardním zařízením ve třídách i ostatních prostorách, vyhovující počtu docházejících dětí.

Třída má název MYŠKY.

Děti mají k dispozici dostatečné množství hraček, které se doplňují a obměňují ve spolupráci s mateřskou školou.

K námětovým hrám mají k dispozici obchůdek, kuchyňku, divadlo a k tomu vhodné doplňky, autodílňny. Stavebnice Lego, dřevěné kostky, kapla atd.

K dispozici je TV náčiní a nářadí, které děti mohou využívat dle volby. Zařízení a vybavení se snažíme směřovat, dle možností, do hracích koutků:

klidová část knihovna, kde mají k dispozici časopisy, knihy, encyklopedie, nebo mohou jen odpočívat.

Hrací části – domácnost, kostky, dramaturgiu a u stolečků stolní hry, ateliér, dílnu.

4. Charakteristika plánu péče a výchovy

a. Zaměření dětské skupiny

Hlavním cílem naší školy je výchovou a sociální péčí rozvíjet osobnost dítěte. To znamená, najít ke každému dítěti vhodný individuální přístup. Náš osobnostně rozvíjející model je založen na komunikativním přístupu, partnerství a spolupráci. Každé dítě je jedinečné. Je individuální osobností s různými potřebami a zájmy, schopnostmi a temperamentem, s jedinečným stylem učení a strukturou inteligence.

b. Hlavní cíle:

- Rozvíjení dítěte a jeho schopnosti k rozvoji.
- Osvojení si základů hodnot, na nichž je založena naše společnost.
- Získání osobní samostatnosti a schopnosti projevit se jako samostatná osobnost

- působící na své okolí.
- Dosáhnout dovedností, které budou mít význam po celý život.
 - Dosáhnout osobního maxima každého jedince.
 - Využívat kladného hodnocení (i vlastního) pro další motivaci.
 - Poznat základní informace o světě a životě v něm.

Hlavním prostředkem kultivace dítěte, obohacením jeho poznání i sociální zkušenosti v dětské skupině je obsah rozvoje, který je strukturován do oblastí:

I. **Dítě a jeho tělo - oblast biologická**

Záměrem vzdělávacího úsilí v oblasti biologické je stimulovat a podporovat růst a neurosvalový vývoj dítěte, podporovat jeho fyzickou pohodu, zlepšovat jeho tělesnou zdatnost i pohybovou a zdravotní kulturu, podporovat rozvoj jeho pohybových i manipulačních dovedností, učit je sebeobslužným dovednostem a vést je k zdravým životním návykům a postojům.

II. **Dítě a jeho psychika - oblast psychologická**

Záměrem rozvoje v oblasti psychologické je podporovat duševní pohodu, psychickou zdatnost a odolnost dítěte, rozvoj jeho intelektu, řeči a jazyka, poznávacích procesů a funkcí, jeho citů i vůle, stejně tak i jeho sebepojetí a sebenahlížení, jeho kreativy a sebevyjádření, stimulovat osvojování a rozvoj jeho vzdělávacích dovedností a povzbuzovat je v dalším rozvoji, poznávání a učení.

Tato oblast zahrnuje tři „podoblasti“:

- Jazyk a řeč
- Poznávací schopnosti a funkce, myšlenkové operace, představivost a fantazie
- Sebepojetí, city a vůle

III. **Dítě a ten druhý - oblast interpersonální**

Záměrem rozvoje v interpersonální oblasti je podporovat utváření vztahů dítěte k jinému dítěti či dospělému, posilovat, kultivovat a obohacovat jejich vzájemnou komunikaci a zajišťovat pohodu těchto vztahů.

IV. **Dítě a společnost – oblast sociálně-kulturní**

Záměrem rozvoje v oblasti sociálně-kulturní je uvést dítě do společenství ostatních lidí, do života v lidské společnosti i do světa kultury a umění, pomoci dítěti osvojit si potřebné dovednosti, návyky i postoje, přijmout základní všeobecně uznávané společenské, morální a estetické hodnoty a podílet se na utváření společenské pohody.

V. **Dítě a svět – oblast environmentální**

Záměrem rozvoje v environmentální oblasti je založit u dítěte elementární povědomí o okolním světě a jeho dění, o vlivu člověka na životní prostředí – počínaje nejbližším okolím a konče globálními problémy celosvětového dosahu – a vytvořit základy pro otevřený a odpovědný postoj dítěte (člověka) k životnímu prostředí.

Rámcové cíle:

- Rozvíjení dítěte po všech stránkách - kulturních a hygienických návyků, sociální přizpůsobivosti, osobně sociálních a mravních vlastností a dovedností. Rozvíjení citové oblasti, paměti, pozornosti, řečových dovedností, hrubé a jemné motoriky, estetického cítění.
- Získávání a osvojování poznatků o životním prostředí, jeho ochraně, světě přírody, vědy, přírodě živé a neživé, o přírodních jevech a dějích, o rozmanitosti přírody a světa, o jeho řádu.
- Vytváření radostného a pohodového prostředí pro celkový rozvoj dítěte, vstřícnost, respektování potřeb dítěte. Nabízet a realizovat spontánní hravé činnosti a aktivity vycházející ze zájmu dětí a respektující jejich individuální potřeby a možnosti.

Záměry:

- Poznávat a společně sdílet hodnoty, které jsou srozumitelné a přijatelné pro děti i jejich rodiče (samostatnost, odpovědnost, schopnost spolupracovat, úcta ke všem formám života včetně odpovědnosti za svůj život a zdraví, sebeúcta, podpora rodinných vztahů, vzájemného respektování a ohleduplnosti, úcta k hodnotám k uměleckým i materiálním včetně majetku svého i ostatních, radost z poznání a touha objevovat, schopnost rozeznat dobro a zlo, optimistické ladění, apod.).
- Stanovit si společně s dětmi jasná pravidla spoluzítí a snažit se o jejich přenos do rodinného prostředí.
- Vytvářet prostředí vzájemné důvěry a otevřenosti mezi pedagogy a dětmi i rodiči (v tomto případě považujeme za pedagogy všechny zaměstnance školy).
- Snažit se o navázání pozitivního vztahu s každým dítětem, snažit se být pro děti citově významným člověkem a pozitivním vzorem.
- Zprostředkovávat dětem prožitky, u kterých převažuje kvalita nad kvantitou a povrchností.
- Vytvářet v dětech zdravý životní styl směřovaný k péči o vlastní zdraví a ochranu životního prostředí. Naplněním rámcových cílů směřujeme k utváření základů klíčových kompetencí (způsobivosti), které budou rozvíjeny v souborech předpokládaných vědomostí, dovedností, schopností, postojů a hodnot pro rozvoj osobnosti dítěte.

c. Metody a formy rozvoje

Prolínají se během celého dne ve všech činnostech a situacích, které se v mateřské škole naskytanou.

Jsou založeny na přímých prožitcích dítěte, na vyváženosti spontánních aktivit, řízených činností v menších, či větších skupinách nebo individuálně, vycházejí z dětské volby, z dětské zvědavosti a potřeby objevovat.

Mají charakter hry, zábavy a zajímavých činností a aktivit různorodě zaměřených, které se vzájemně prolínají. Probouzejí aktivní zájem dítěte nalézat nové poznatky, zdravé sebevědomí, uvědomovat si samo sebe, i ty druhé, chtít se zařadit do společnosti a poznávat sounáležitosti s lidmi a přírodou.

Všechny chůvy jsou plně kvalifikované a při každodenních činnostech dětem vytvářejí podmínky k hudebnímu vzdělání, pohybovému i rytmickému cvičení, zdravotnímu cvičení, výtvarnému i pracovnímu vzdělání.

Zaměřují se také na environmentální výchovu.

5. Vzdělávací obsah

Integrované bloky:

- **Když jsou stromy nejvíce barevné**
 - Já a moji kamarádi – „Jako stromky ve školce“
 - „Pod dubem, za dubem“ - Ve škole, doma, na ulici
 - Stromy v sadě, v lese – „V každém jablíčku je malá jabloň“
 - Vítr fouká ze strniště – „Stromy shazují listy“
 - Já jsem holka a ty jsi kluk – „Budu velký jako buk ...“
 - Zvířátka se chystají na zimu – „Strom pro zvířátka“
- **Co si stromy šeptají**
 - Mikulášské trampoty
 - Zelenej se, jedličko – „O čem se zdá vánočnímu stromku?“
 - Bílé ticho – „Stromy spí v bílé peřině“
 - Zimní sportování
 - Hádej, čím jsem – „Jablko nepadá daleko od stromu“
 - Ptáčci u krmítka
 - Kašpárkův karneval
- **Na co se stromy těší**
 - Jarní probouzení – „Stromy pučí“
 - Děti, pozor červená
 - Co děláme celý den a celý rok
 - Půjdu k zápisu
 - Svátky jara – „Co umí vrbový proutek?“
 - Zvířata pod jabloní – „Poznáváme domácí zvířata a jejich mláďata“
 - Planeta Země – „Kde rostou palmy“
- **Jak si stromy hrají**
 - „Vrba vypráví“ - Řeky a moře, potoky a rybníky
 - Maminky mají svátek
 - Jak je barevná kvetoucí příroda
 - „Zrají třešně“ - Všechny děti mají svátek
 - „Národní strom Lípa“ - Kniha je studnice moudrosti
 - Loučení s předškoláky – hurá na prázdniny

INTEGROVANÉ BLOKY ve Školním vzdělávacím programu: BAREVNÝ STROM POZNÁNÍ

Integrovaný blok: KDYŽ JSOU STROMY NEJVÍCE BAREVNÉ

- Já a moji kamarádi – „Jako stromky ve školce“
- „Pod dubem, za dubem“ - Ve škole, doma, na ulici
- Stromy v sadě, v lese – „V každém jablíčku je malá jabloň“
- Vítr fouká ze strniště – „Stromy shazují listy“
- Já jsem holka a ty jsi kluk – „Budu velký jako buk...“
- Zvířátka se chystají na zimu – „Strom pro zvířátka“

Záměry integrovaného bloku:

Navodit radostnou atmosféru ve třídě, těšit se na společný pobyt dětí v mateřské škole, na společné zážitky. Utvářet pěkné vztahy mezi sebou navzájem, posilovat prosociální chování v dětské herní skupině, poznávat kamarády. Začínat rozlišovat různé formy jednání a získávat postupně stále větší samostatnost v chování.

Uspadnit dětem poznávání, že každý jsme součástí lidské společnosti, která se řídí určitými pravidly. Podporovat utváření pozitivních vztahů dětí a dospělých, pozitivní tolerance se všemi odlišnostmi. Uvědomovat si sociální vazby, přátelství, příbuzenství v širší míře a uznávat je jako formu organizace, ve které je třeba volně spolupracovat a navazovat konstruktivní vazby. Osvojovat si jednoduché poznatky o přírodě a jejích proměnách. Sledovat charakteristické rysy podzimního období, péče o své okolí. Rozvíjet zručnost s různým přírodním materiálem.

Chápat některé vztahy mezi prvky nejbližšího přírodního a sociálního prostředí.

Seznamovat se s některými kulturními projevy, zvyky a tradicemi důležitými pro nejbližší okolí. Objevovat význam ovoce a zeleniny pro zdraví člověka. Rozvíjet všechny smysly. Vytvářet si životní postoje prospívající zdraví, osvojovat si poznatky o svém těle, získávat povědomí o způsobu osobního zdraví a bezpečí.

Objevovat postupně své vlastnosti spolu s poznáváním vlastního těla a respektováním ostatních.

Poznávat vlastní fyzické a motorické schopnosti a uvědomovat si i své nedostatky.

Osvojovat si základy péče o vlastní tělo vytvářením základních zdravotních a sebezáchovných návyků a vyhýbat se přímému nebezpečí

Vzdělávací nabídka/co učitel dítěti nabízí/:

- seznámení s prostředím MŠ – třídy, šatny, hygienické zázemí, zahrada, okolí školky
- znalosti svého jména / adresy/, název třídy, jména kamarádů, své značky, jména učitelek, rodičů, sourozenců
- tvorba pravidel třídy
- orientace v budově MŠ, poznávání pedagogických a provozních pracovníků
- seznámení s denním režimem, časovou posloupností jednotlivých činností v MŠ-ráno, dopoledne, poledne, odpoledne-kdy, co děláme
- zjišťování úrovně sebeobsluhy a hygienických návyků
- rozvíjení kamarádských vztahů, podporovat zájem dětí dovědět se něco nového o svých kamarádech
- osvojování běžných pravidel společenského chování-pozdravit při příchodu i odchodu, poděkovat, omluvit se
- přijímání pravidel herních situací a přivykání základním normám
- rozvíjení schopnosti samostatného vyprávění svých zážitků
- péče o společné hračky a zařízení – šetrné zacházení, úklid pozorování přírody, její estetické vnímání, ochrana, poučení, proč ji neničit

- pozorování sklizně na polích, v zahradách, seznámení s plody stromů a keřů, význam ovoce a zeleniny
- pozorování a dělení podzimního ovoce a zeleniny podle daného kritéria, popis a hygienické návyky spojené s jeho požíváním
- sledování změn v přírodě – odlet ptáků do teplých krajín, příprava zvířat na zimu
- změny v počasí – důležitost oblékání, charakteristické rysy podzimní přírody
- rozdíly mezi listnatými a jehličnatými stromy
- zvyky a obyčeje spojené s podzimem
- proč vznikají kaluže, chladný déšť, studený vítr
- posilování zvědavosti, zájmu, radosti z objevování
- matematické a prostorové pojmy – geom. tvary, počet, velikosti, polohy – draků, vlaštovek, listů (tvary a barvy) lidské tělo: celkový obraz o těle a jeho částech
- hygiena, zdraví a péče o tělo, nemoci a bolest: nejběžnější nemoci a jejich příznaky
- určování částí těla, hygienické návyky a osobní čistota
- služby související se zdravím: záchranná služba, nemocnice a lékař
- rozlišování pravé a levé strany
- rozlišování a předcházení nebezpečí, úrazům
- zařazování her na téma rodina, přátelství
- pochopení vztahu mezi jednáním a důsledkem (př. nebezpečné chování na cestě - úraz, nedostatek teplého oblečení – nachlazení)
- opatrné chování vůči cizím, neznámým lidem, důvěra v lidi blízké, v jejich rady, pokyny poznávat nebezpečné předměty, přístroje, vést děti k opatrnosti
- péče o nemocné a staré lidi – úcta k jejich osobnosti a stáří
- kontakt se zvířaty
- naše smysly, smyslové hry

Klíčové kompetence:

Kompetence k učení:

- soustředěně pozoruje, zkoumá, objevuje, všímá si souvislostí, experimentuje a užívá při tom jednoduchých pojmů, znaků a symbolů
- má elementární poznatky o světě lidí, kultury, přírody i techniky, který dítě obklopuje, o jeho rozmanitostech a proměnách; orientuje se v řádu a dění v prostředí, ve kterém žije
- získanou zkušenost uplatňuje v praktických situacích a v dalším učení

Kompetence k řešení problémů:

- všímá si dění i problémů v bezprostředním okolí; přirozenou motivací k řešení dalších problémů a situací je pro něj pozitivní odezva na aktivní zájem
- problémy řeší na základě bezprostřední zkušenosti; postupuje cestou pokusu a omylu, zkouší, experimentuje; spontánně vymýšlí nová řešení problémů a situací; hledá různé možnosti a varianty (má vlastní, originální nápady); využívá při tom dosavadních zkušeností, fantazii a představivost
- řeší problémy, na které stačí; známé a opakující se situace se snaží řešit samostatně (na základě nápodoby či opakování), náročnější s oporou a pomocí dospělého

Komunikativní kompetence

- průběžně rozšiřuje svou slovní zásobu a aktivně ji používá k dokonalejší komunikaci s okolím
- dovede využít informativní a komunikativní prostředky, se kterými se běžně setkává (knížky, encyklopedie, počítač, audiovizuální technika, telefon atp.)

- domlouvá se gesty i slovy, rozlišuje některé symboly, rozumí jejich významu i funkci

Sociální a personální kompetence

- napodobuje modely prosociálního chování a mezilidských vztahů, které nachází ve svém okolí
- dětským způsobem projevuje citlivost a ohleduplnost k druhým, pomoc slabším, rozpozná nevhodné chování; vnímá nespravedlnost, ubližování, agresivitu a lhostejnost

Činnostní a občanské kompetence

- zajímá se o druhé i o to, co se kolem děje; je otevřený aktuálnímu dění
- chápe, že zájem o to, co se kolem děje, činnost, pracovitost a podnikavost jsou přínosem a že naopak lhostejnost, nezájem, pohodlnost a nízká aktivita mají svoje nepříznivé důsledky.
- spoluvytváří pravidla společného soužití mezi vrstevníky, rozumí jejich smyslu a chápe potřebu je zachovávat

AKCE integrovaného bloku:

- Návštěvy v MŠ
- Podzimní akce se zaměřením na podzimní úrodu – Den Stromu
- Podzimní brigáda s rodiči
- Drakiáda, Výlety, besedy, účast na soutěžích, Babí léto, Výlety do okolí, beseda s policií, divadélka v mš, Jablíčkové dny, Bramborový bál, Babí léto, Dušičkové slavnosti, Legenda sv. Martina

Integrovaný blok: CO SI STROMY ŠEPTAJÍ

- Zelenej se, jedličko – „O čem se zdá vánočnímu stromku“
- Mikulášské trampoty
- Bílé ticho – „Stromy spí v bílé peřině“
- Zimní sportování
- Hádej, čím jsem – „Jablko nepadá daleko od stromu“
- Ptáčci u krmítka
- Kašpárkův karneval

Záměry integrovaného bloku:

Příprava společných slavností, seznamovat se s tradicemi vánočních svátků. Uvědomovat si svou samostatnost, zaujímat vlastní názory a vyjadřovat je. Uvědomovat si citovou vazbu k rodinným příslušníkům a k lidem kolem nás. Seznamovat se s lidovými tradicemi a zvyky. Vnímat krásu přírody v zimě. Aktivně poznávat a rozvíjet u dětí poznatky a zájem o živou i neživou přírodu, její proměny a zákonitosti. Vést děti k její ochraně. Vhodnou stimulací se učit kontrolovat a ovládat své tělo, rovnováhu a koordinace. Manipulovat s předměty a materiály, které poskytuje nejbližší okolí. Poznat masopust v hudbě, lidových zvycích, v literatuře. Osvojovat si vlastnosti, jako je zvědavost, úcta, umění oceňovat ostatní a pocit sounáležitosti s okolím a jeho kulturními a uměleckými projevy.

Vzdělávací nabídka/co učitel dítěti nabízí/:

- příprava na advent, vánoce, zvyky, obyčeje, příchod Mikuláše
- posilování lásky k rodině, kamarádům, lidem
- rozvíjení citu pro krásu a tvořivost
- spoluprožívání radosti ze společné přípravy na vánoční svátky
- seznamování s výtvarnými technikami, výzdoba MŠ, výroba vánočních ozdob, dárků, pečení vánočního cukroví, ...
- příprava vánoční besídky, vánoční písně, koledy
- zacházení se svíčkami, důležitost bezpečného zacházení, přítomnost dospělého, prevence vzniku požáru
- přání svým blízkým, kamarádům-co jim přejeme dobrého
- upevňování pocitu štěstí a spokojenosti, společné prožívání Vánočních svátků v rodině, ve skupině dětí (ve třídě)
- vánoční nadílka zvířátkům, zdobení stromku v přírodě ovocem a zeleninou pro zvěř
- charakteristické znaky zimy-sníh, mráz, tvoří se led, fouká ledový vítr, sněhové bouře
- kalendář počasí a přírody
- zimní oblečení, chránit se před chladem
- seznámení s nemocemi charakteristickými pro období zimy
- zvířata a ptáci v zimě, péče o ně, jak ve městě, tak v lese
- prožívání zimních radovánek se sněhem, vlastnosti sněhu ledu-nebezpečí uklouznutí, význam posypu na cestách a chodnících
- přípravy jednoduchých pokusů – zamrzání vody, tání ledu, sněhu
- seznamování s poznatkem, že sníh chrání přírodu (pole, louky, zahrady)
- posilování společného dosahování cíle – vést ke společnému prožívání vítězství, k pomoci slabšímu (zimní OH), seznámit s tradicí OH, realizace a dramatizace zimní olympiády
- upevňování vědomí vlastní bezpečnosti při zimních sportech

- rozvíjení fyzických dovedností při zimních sportech – bobování, koulování
- vlastnosti pohádkových postav – kladné, záporné, rozlišování dobra a zla
- dramatizace pohádek, hry s maňásky a loutkami, výroba
- srovnávání veršovaných a prozaických pohádek
- rozvoj tvořivosti a fantazie při přípravě maškarního reje, radostné prožívání přípravy i samotného karnevalu
- výtvarné zpracování tématu – masky, loutky, seznámení s obdobím masopustu
- zacházení s knihami, péče o ně, knihovny – účel a použití, povolání související s knihami (ilustrátor, spisovatel, knihovník, prodejce knih)
- při výrobě loutek a kostýmů seznamování s různými materiály a jejich vlastnostmi
- poznávání kladných a záporných hrdinů – vztahy mezi nimi – poučení
- chápání rozdílu mezi pohádkou a skutečností

Klíčové kompetence:

Kompetence k učení:

- klade otázky a hledá na ně odpovědi, aktivně si všímá, co se kolem něho děje; chce porozumět věcem, jevům a dějům, které kolem sebe vidí; poznává, že se může mnohému naučit, raduje se z toho, co samo dokázalo a zvládlo
- učí se nejen spontánně, ale i vědomě, vyvine úsilí, soustředí se na činnost a záměrně si zapamatuje; při zadané práci dokončí, co započalo; dovede postupovat podle instrukcí a pokynů, je schopno dobrat se k výsledkům.
- pokud se mu dostává uznání a ocenění, učí se s chutí

Kompetence k řešení problémů:

- chápe, že vyhýbat se řešení problémů nevede k cíli, ale že jejich včasné a uvážlivé řešení je naopak výhodou; uvědomuje si, že svou aktivitou a iniciativou může situaci ovlivnit.
- při řešení myšlenkových i praktických problémů užívá logických a matematických postupů; pochopí jednoduché algoritmy řešení různých úloh a situací a využívá je v dalších situacích
- nebojí se chybovat, pokud nachází pozitivní ocenění nejen za úspěch, ale také za snahu

Komunikativní kompetence

- ovládá řeč, hovoří ve vhodně formulovaných větách, samostatně vyjadřuje své myšlenky, sdělení, otázky i odpovědi, rozumí slyšenému, slovně reaguje a vede smysluplný dialog.
- v běžných situacích komunikuje bez zábran a ostychu s dětmi i s dospělými; chápe, že být komunikativní, vstřícný, iniciativní a aktivní je výhodou.
- dokáže se vyjadřovat a sdělovat své prožitky, pocity a nálady různými prostředky (řečovými, výtvarnými, hudebními, dramatickými apod.)

Sociální a personální kompetence:

- chápe, že nespravedlnost, ubližování, ponižování, lhostejnost, agresivita a násilí se nevyplácí
- vzniklé konflikty je lépe řešit dohodou
- ve skupině se dokáže prosadit, ale i podřídit, při společných činnostech se domlouvá, spolupracuje; v běžných situacích uplatňuje základní společenské návyky a pravidla společenského styku; je schopné respektovat druhé, vyjednávat, přijímat a uzavírat kompromisy
- je schopno chápat, že lidé se různí a umí být tolerantní k jejich odlišnostem a jedinečným

Činnostní a občanské kompetence

- uvědomuje si svá práva i práva druhých, učí se je hájit a respektovat; chápe, že všichni lidé mají stejnou hodnotu
- odhaduje rizika svých nápadů, jde za svým záměrem, ale také dokáže měnit cesty a přizpůsobovat se daným okolnostem

AKCE integrovaného bloku:

- Mikulášská nadílka
- Vánoční cinkání pro rodiče
- Zdobení stromku pro zvířátka
- Rozsvěcení vánočního stromku, dílna pro děti a rodiče
- Karneval – Masopust
- Zimní olympiáda, Polární dny, Předání vánočních přání, Pečení cukroví atd.

Integrovaný blok: NA CO SE STOMY TĚŠÍ

- Jarní probouzení – „Stromy pučí“
- Děti, pozor červená
- Co děláme celý den a celý rok
- Půjdu k zápisu
- Svátky jara – „Co umí proutek z vrby“
- „Zvířata pod jabloní“ - Poznáváme domácí zvířata a jejich mláďata
- Planeta Země – „Kde rostou palmy“

Záměry integrovaného bloku:

Všimát si nového života v přírodě, lidových tradicích a zvyků., rozvíjet tvořivost, správně používat materiály. Poslouchat lidové písně, učit se je. Chápat obsah lidových pohádek, říkanek, koordinovat pohyby těla, získávat obratnost v pohybech. Poznávat a popisovat části rostlin a jejich životní cyklus. Cítit odpovědnost za péči o rostliny. Správně pojmenovávat různé jevy, poznávat tvary a barvy v přírodě, procvičovat vizuální a motorickou koordinaci.

Získat povědomí o správném chování člověka k přírodě a životnímu prostředí. Vytvářet základní kulturní a společenské postoje dětí. Samostatně se výtvarně vyjadřovat. Dodržovat kulturní a společenské návyky. Rozvíjet povědomí o životě zvířat a lidí na planetě Zemi a získat povědomí o přátelství a toleranci lidí všech barev pleti. Být ochoten otevřeně vnímat okolní svět, reagovat vstřícně na projevy přátelství respektovat povahové odlišnosti ostatních.

Vzdělávací nabídka/co učitel dítěti nabízí/:

změny v počasí, probouzení přírody

- srovnávání ročních období
- příprava půdy pro jarní setí, sázení, růst rostlin, péče o ně
- pozorování rostlin, jejich částí, sensorických vlastností (tvar, vůně, barva)
- pozorování vztahů mezi rostlinami a lidmi (potrava, léčivé byliny)
- rozhovory o životním prostředí a způsobech jeho ochrany
- zvířátka a jejich mláďátka
- charakteristické rysy zvířat domácích a lesních, sledování návratu ptáků
- příprava na svátky jara, velikonoční zvyky, tradice – tvořivost, estetika

- změny v oblékání na jaře, pohybové činnosti, sport, význam zdravé výživy na jaře
- práce na zahrádkách - předměty, pomůcky, stroje, činnosti, význam
- vztah rodič – dítě, u zvířat – péče o mládě, city, chování
- seznámení s pojmem planeta Země, její postavení ve vesmíru
- uvědomování si co je den, noc, slunce, měsíc
- co na planetě najdeme – pevniny, moře, ostrovy, hory, řeky, lesy, pouště atd.
- život v moři, koloběh vody v přírodě zavlážením
- život v moři, ve vodách, v trávě, pod zemí, ve vzduchu, v horách, na severu či v tropech...
- život lidí na Zemi- města, vesnice, domov dětí
- ekologie Země, třídění odpadu, životní prostředí
- seznamování s různými místy naší Země – bydliště, rodiště, rekreační oblasti, hlavní město, sídlo prezidenta republiky
- seznamování s dopravními prostředky, význam a rozlišování dopravních prostředků podle místa a způsobu jejich pohybu
- srovnání života u nás a jinde – shodné znaky, rozdíly

Klíčové kompetence:

Kompetence k učení:

- odhaduje své síly, učí se hodnotit svoje osobní pokroky i oceňovat výkony druhých
- má elementární poznatky o světě lidí, kultury, přírody i techniky, který dítě obklopuje, o jeho rozmanitostech a proměnách; orientuje se v řádu a dění v prostředí, ve kterém žije

Kompetence k řešení problémů:

- rozlišuje řešení, která jsou funkční (vedoucí k cíli), a řešení, která funkční nejsou, dokáže mezi nimi volit
- zpřesňuje si početní představy, užívá číselných a matematických pojmů, vnímá elementární matematické souvislosti

Komunikativní kompetence

- ví, že lidé se dorozumívají i jinými jazyky a že je možno se jim učit, má vytvořeny elementární předpoklady k učení se cizímu jazyku ovládá dovednosti předcházející čtení a psaní

Sociální a personální kompetence

- při setkání s neznámými lidmi či v neznámých situacích se chová obezřetně, nevhodné chování i komunikaci, která je mu nepříjemná, umí odmítnout
- samostatně rozhoduje o svých činnostech; umí si vytvořit svůj názor a vyjádřit jej

Činnostní a občanské kompetence

- svoje činnosti a hry se učí plánovat, organizovat, řídit a vyhodnocovat
- má smysl pro povinnost ve hře, práci i učení; k úkolům a povinnostem přistupuje odpovědně; váží si práce i úsilí druhých
- dokáže rozpoznat a využívat vlastní silné stránky, poznávat svoje slabé stránky

AKCE integrovaného bloku:

- Velikonoční svátky
- Vítání jara – vynášení Mořeny
- Návštěva v ZŠ
- Knihovna
- besedy Policie, návštěva u Hasičů, na záchrance, Den vody, Den Země 22.4., Pálení

Integrovaný blok: JAK SI STROMY HRAJÍ

- „Vrba vypráví“ - Řeky a moře, potoky a rybníky
- Maminky mají svátek
- Jak je barevná kvetoucí příroda
- „Zrají třešně“ - Všechny děti mají svátek
- „Národní strom Lípa“ - Kniha je studnice moudrosti
- Loučení s předškoláky – hurá na prázdniny

Záměry integrovaného bloku:

Uvědomovat si význam rodiny, uvědomit si nejbližší členy své rodiny, vztah k mamince, poznat strukturu rodiny. Upevňovat sounáležitost s živou a neživou přírodou, seznamovat se světem rostlin a živočichů. Hledat odpovědi na otázky týkající se živých tvorů. Osvojovat si sounáležitost s ostatním světem, seznamovat děti s technickým pokrokem ve vývoji dopravních prostředků, hledání souvislostí mezi dopravou a životním prostředím.

Vzdělávací nabídka/co učitel dítěti nabízí/:

- zaměření na rodinu, její příslušníky
- vést děti k uvědomění si citového zázemí v rodině, úcta, láska, poděkování mamince
- společná příprava dárečku, vystoupení k svátku matek
- hovořit s dětmi o pracích na zahradě, nářadí, profese, materiály
- změny v počasí, přírodě – kalendář
- květiny zahradní, luční, pokojové, stromy, keře, plody
- péče o rostliny / zalévání, ošetřování, co potřebují rostliny k růstu, význam živin/
- zaměstnání táty a mámy
- umět se postarat sám o sebe, oblékání, svlékání, obouvání...
- jak jsme přišli na svět
- charakterové vlastnosti lidí – dobré i špatné – užití knih, vlastní zkušenosti...
- chování doma a v MŠ – shoda, rozdíly...
- radostné prožívání svátku MDD
- cestování, výlety, prázdniny-dopravní prostředky, chování na cestách, upozorňovat na nebezpečí vody, slunění
- co potřebujeme na výlet
- poznávání památek a významných míst v blízkém okolí
- rozloučení s budoucími školáky, hovořit s dětmi o budoucí škole
- letní sporty
- nebezpečí hrozící v dopravních prostředcích
- ochrana před sluncem (zrak, kůže) – zásady, přiměřené oblékání
- počasí, změny v přírodě
- plán prázdnin – kam děti pojedou, činnosti o prázdninách

Klíčové kompetence:

Kompetence k učení:

- získanou zkušenost uplatňuje v praktických situacích

Kompetence k řešení problémů:

- zpřesňuje si početní představy, užívá číselných a matematických pojmů, vnímá elementární matematické souvislosti

Komunikativní kompetence

- dokáže se vyjadřovat a sdělovat své prožitky, pocity a nálady různými prostředky (řečovými, výtvarnými, hudebními, dramatickými apod.)

Sociální a personální kompetence

- samostatně rozhoduje o svých činnostech; umí si vytvořit svůj názor a vyjádřit jej

Činnostní a občanské kompetence

- má základní dětskou představu o tom, co je v souladu se základními lidskými hodnotami a normami, i co je s nimi v rozporu, a snaží se podle toho chovat

AKCE integrovaného bloku:

- Svátek matek
- MDD – mimořádná akce
- Návštěvy knihovny
- Zahradní slavnost
- třídní výlety, čištění studánek, Den květů 21.6., Indiánský týden

Integrované bloky jsou tvořeny tak, aby byly pro pečující osobu variabilní. Záměry se promítají do vzdělávací nabídky, do výchovného stylu, metod a forem jsou závazné globálně. Při sestavě TVP zařazuje učitel tyto témata elementárních poznatků:

Pět oblastí rozvoje, které jsou činně propojeny, vzájemně se ovlivňují a vytvářejí společně fungující celek životně nedělitelný. Obsah jednotlivých oblastí předškolního rozvoje v rámcovém výchovném programu se stejně jako v životě prolíná, prostupuje a vzájemně se podmiňuje. Cíle i dosahované kompetence dítěte na sebe navazují a vzájemně se doplňují, někde se i částečně překrývají. V rámci různých oblastí se tak mohou přirozeně i opakovat. Integrované bloky jsou sestaveny tak, že si do třídního vzdělávacího plánu může učitelka zvolit konkrétní okruh a věnovat mu delší časový úsek. Nebo naopak neaktuální téma vynechat. Správně sestavenou nabídkou by měla splnit očekávané výstupy ve všech oblastech.

Očekávané výstupy pro všechny IV. Integrované bloky:

Dítě a jeho tělo - oblast biologická

Očekávané výstupy:

Stimulovat a podporovat růst a neuro-svalový vývoj dítěte. Podporovat fyzickou pohodu, zlepšovat tělesnou zdatnost i pohybovou a zdravotní kulturu, rozvíjet pohybové i manipulační dovednosti dětí, učit je sebe obslužným dovednostem a vést je ke zdravým životním postojům.

- zachovávat správné držení těla
- zvládnout základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci, běžné způsoby pohybu v různém prostředí (zvládat překážky, házet a chytat míč, užívat různé náčiní, pohybovat se ve skupině dětí, pohybovat se na sněhu, ledu, ve vodě a písku).
- koordinovat lokomoci a další polohy a pohyby těla, sladit pohyb s rytmem a hudbou
- vědomě napodobit jednoduchý pohyb podle vzoru a přizpůsobit jej podle pokynu
- ovládat dechové svalstvo, sladit pohyb se zpěvem
- vnímat a rozlišovat pomocí všech smyslů (sluchově rozlišovat zvuky a tóny, zrakově rozlišovat tvary předmětů a jiné specifické znaky, rozlišovat vůně, chutě, vnímat hmatem podobné)
- ovládat koordinaci ruky a oka, zvládat jemnou motoriku (zacházet s předměty denní potřeby, s drobnými pomůckami, s nástroji, náčiním a materiálem, zaházet s grafickým a výtvarným materiálem, např. s tužkami, barvami, nůžkami, papírem, modelovací hmotou, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji apod.)
- zvládnout sebe obsluhu, uplatňovat základní kulturně hygienické a zdravotně preventivní návyky (starat se o osobní hygienu, přijímat stravu a tekutinu, umět stolovat, postarat se o sebe a své věci, oblékat se, svlékat, obouvat apod.)
- zvládat jednoduchou obsluhu a pracovní úkony (postarat se o hračky, pomůcky, uklidit po sobě, udržovat pořádek, zvládat jednoduché úklidové práce, práce na zahradě apod.)
- pojmenovat části těla, některé orgány, znát jejich funkce, mít povědomí o těle a jeho vývoji (o narození, růstu těla a jeho proměnách), znát základní pojmy užívané ve spojení se zdravím, s pohybem a sportem
- rozlišovat, co prospívá zdraví a co mu škodí, chovat se tak, aby v situacích pro dítě běžných a jemu známých neohrožovalo zdraví, bezpečí a pohodu svou ani druhých
- mít povědomí o významu péče o čistotu a zdraví, o významu aktivního pohybu zdravé výživy
- mít povědomí o některých způsobech ochrany osobního zdraví a bezpečí a o tom, kde v případě potřeby hledat pomoc (kam se obrátit, koho přivolat, jakým způsobem, apod.)
- zacházet s běžnými předměty denní potřeby, hračkami, pomůckami, drobnými nástroji, sportovním náčiním a nářadím, výtvarnými pomůckami a materiály, jednoduchými hudebními nástroji, běžnými pracovními pomůckami.

Dítě a jeho psychika – oblast psychologická

Očekávané výstupy:

Rozvíjet duševní pohodu dítěte, psychickou zdatnost, jeho intelekt, řeč a jazyk, poznávací procesy a funkce, jeho city i vůli, stejně tak i jeho sebe pojetí a sebe nahlížení, jeho kreativitu a sebevyjádření. Jazyk a řeč:

- správně vyslovovat, ovládat dech, tempo i intonaci řeči

- pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno - vyjadřovat samostatně a smysluplně myšlenky, nápady, pocity, mínění a úsudky ve vhodně zformulovaných větách
- vést rozhovor (naslouchat druhým, vyčkat, až druhý dokončí myšlenku, sledovat řečníka i obsah, ptát se) - domluvit se slovy i gesty, improvizovat
- porozumět slyšenému (zachytit hlavní myšlenku příběhu, sledovat děj a zopakovat jej ve správných větách)
- formulovat otázky, odpovídat, hodnotit slovní výkony, slovně reagovat - učit se nová slova a aktivně je používat (ptát se na slova, kterým nerozumí)
- naučit se zpaměti krátké texty (reprodukovat říkanky, písničky, pohádky, zvládnout jednoduchou dramatickou úlohu, apod.) - sledovat a vyprávět příběh, pohádku
- popsat situaci (skutečnou, podle obrázku)
- chápat slovní vtip a humor - sluchově rozlišovat začáteční a koncové slabiky a hlásky ve slovech - utvořit jednoduchý rým
- poznat a vymyslet jednoduchá synonyma, homonyma a antonyma
- rozlišovat některé obrazné symboly (piktogramy, orientační a dopravní značky, označení nebezpečí apod.) a porozumět jejich významu i jejich komunikativní funkci
- sledovat očima zleva doprava
- poznat některá písmena a číslice, popřípadě slova - poznat napsané své jméno - projevovat zájem o knížky, soustředěně poslouchat četbu, hudbu, sledovat divadlo, film, užívat telefon

Poznávací schopnosti a funkce, představivost a fantazie, myšlenkové operace.

- vědomě využívat všech smyslů, záměrně pozorovat, postřehovat, všítat si (nového, změněného, chybějícího)
- záměrně se soustředit na činnost a udržet pozornost
- poznat a pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno
- přemýšlet, vést jednoduché úvahy a to, o čem přemýšlí a uvažuje, také vyjádřit
- zaměřovat se na to, co je z poznávacího hlediska důležité (odhalovat podstatné znaky, vlastnosti předmětů, nacházet společné znaky, podobu a rozdíl, charakteristické rysy předmětů či jevů a vzájemné souvislosti mezi nimi)
- vnímat, že je zajímavé dozvědět se nové věci, využívat zkušenosti k učení
- postupovat a učit se podle pokynů a instrukcí
- chápat základní číselné a matematické pojmy, elementární matematické souvislosti a podle potřeby je prakticky využívat (porovnávat, uspořádávat a třídit soubory předmětů podle určitého pravidla, orientovat se v elementárním počtu cca do 6, chápat číselnou řadu v rozsahu první desítky, poznat více, stejně, méně, první poslední apod.)
- chápat prostorové pojmy (vpravo, vlevo, dole, nahoře, uprostřed, za, pod, nad, u, vedle, mezi, apod.), elementární časové pojmy (teď, dnes, včera, zítra, ráno, večer, jaro, léto, podzim, zima, rok), orientovat se v prostoru i rovině, částečně se orientovat v čase
- naučit se nazpaměť krátké texty, úmyslně si zapamatovat a vybavit
- řešit problémy, úkoly a situace, myslet kreativně, předkládat „nápad“
- nalézat nová řešení nebo alternativní k běžným řešením
- vyjadřovat svou představivost a fantazii v tvořivých činnostech (konstruktivních, výtvarných, hudebních, pohybových či dramatických) i ve slovních výpovědích k nim

Sebe pojetí, city, vůle:

- odloučit se na určitou dobu od rodičů a blízkých, být aktivní i bez jejich opory
- uvědomovat si svou samostatnost, zaujímat vlastní názory a postoje a vyjadřovat je
- rozhodovat o svých činnostech
- ve známých a opakujících se situacích a v situacích, kterým rozumí, ovládat svoje city a přizpůsobovat jim své chování
- vyjádřit souhlas i nesouhlas, říci „ne“ v situacích, které to vyžadují (v ohrožujících, nebezpečných, či neznámých situacích), odmítnout se podílet na nedovolených, či zakázaných činnostech apod.
- uvědomovat si své možnosti i limity (své silné i slabé stránky)
- přijímat pozitivní ocenění i svůj případný neúspěch a vyrovnat se s ním, učit se hodnotit svoje osobní pokroky
- prožívat radost ze zvládnutého a poznaného
- vyvinout volní úsilí, soustředit se na činnost a její dokončení
- respektovat předem vyjasněná a pochopená pravidla, přijímat vyjasněné a zdůvodněné povinnosti
- zorganizovat hru
- uvědomovat si příjemné a nepříjemné citové prožitky (lásku, soucítění, radost, spokojenost i strach, smutek, odmítání), rozlišovat citové projevy v důvěrném (rodinném) a cizím prostředí
- prožívat a dětským způsobem projevovat, co cítí (soucit, radost, náklonnost), snažit se ovládat své afektivní chování (odložit splnění svých osobních přání, zklidnit se, tlumit vztek, zlost, agresivitu podobně)
- být citlivé ve vztahu k živým bytostem, k přírodě i k věcem
- těšit se z hezkých a příjemných zážitků, z přírodních i kulturních krás i setkávání se s uměním
- zachytit a vyjádřit své prožitky (slovně, výtvarně, pomocí hudby, hudebně pohybovou, či dramatickou improvizací apod.)

Dítě a ten druhý – oblast interpersonální

Očekávané výstupy:

Utvářet vztahy dítěte k jinému dítěti či dospělému, posilovat kultivovat a obohacovat jejich vzájemnou komunikaci a zajišťovat pohodu těchto vztahů.

- navazovat kontakty s dospělým, kterému je svěřeno do péče, překonat stud, komunikovat s ním vhodným způsobem, respektovat ho
- porozumět běžným projevům vyjádření emocí a nálad
- přirozeně a bez zábran komunikovat s druhým dítětem, navazovat a udržovat dětská přátelství - odmítnout komunikaci, která je mu nepříjemná
- uvědomovat si svá práva ve vztahu k druhému, přiznávat stejná práva druhým a respektovat je
- chápat, že všichni lidé (a děti) mají stejnou hodnotu, přestože je každý jiný (jinak vypadá, jinak se chová, něco jiného umí, či neumí apod.), že osobní, resp. osobnostní odlišnosti jsou přirozené
- uplatňovat své individuální potřeby, přání a práva s ohledem na druhého (obhajovat svůj postoj nebo názor, respektovat jiný postoj či názor), přijímat a uzavírat kompromisy, řešit konflikt dohodou
- spolupracovat s ostatními
- dodržovat dohodnutá a pochopená pravidla vzájemného soužití a chování doma, v mateřské škole, na veřejnosti, dodržovat herní pravidla
- respektovat potřeby jiného dítěte, dělit se s ním o hračky, pomůcky, pamlsky, rozdělit si úkol s jiným dítětem apod.
- vnímat co si druhý přeje, či potřebuje, vycházet mu vstříc (chovat se citlivě a ohleduplně k slabšímu či postiženému dítěti, mít ohled na druhého a soucítit s ním, nabídnout mu pomoc apod.) - brání se projevům násilí jiného dítěte, ubližování, ponižování apod.

- chovat se obezřetně při setkání s neznámými dětmi, staršími i dospělými jedinci, v případě potřeby požádat druhého o pomoc (pro sebe i pro jiné dítě)

Dítě a společnost – oblast sociálně kulturní

Očekávané výstupy:

Uvést dítě do společenství ostatních lidí, do života v lidské společnosti i do světa kultury, pomoci dítěti osvojit si potřebné dovednosti, návyky a postoje, přijmout základní všeobecné, uznávané, morální a estetické hodnoty a podílet se na utváření společenské pohody.

- uplatňovat návyky v základních formách společenského chování ve styku s dospělými i s dětmi (zdravit známé děti i dospělé, rozloučit se, poprosit, poděkovat, vzít si slovo až když druhý domluví, požádat o pomoc, vyslechnout sdělení, uposlechnout pokyn apod.) - pochopit, že každý má ve společenství (v rodině, ve třídě, v herní skupině) svou roli, podle které je třeba se chovat
- chovat se a jednat na základě vlastních pohnutek a zároveň s ohledem na druhé
- začlenit se do třídy a zařadit se mezi své vrstevníky, respektovat jejich rozdílné vlastnosti, schopnosti a dovednosti
- porozumět běžným neverbálním projevům citových prožitků a nálad druhých
- adaptovat se na život ve škole, aktivně zvládat požadavky plynoucí z prostředí školy i jeho běžných proměn (vnímat základní pravidla jednání ve skupině, podílet se na nich a řídit se jimi, podřídit se rozhodnutí skupiny, přizpůsobit se společnému programu, spolupracovat, přijímat autoritu) a spoluvytvářet v tomto společenství prostředí pohody
- vyjednávat s dětmi i dospělými ve svém okolí, domluvit se na společném řešení (v jednoduchých situacích samostatně, jinak s pomocí)
- utvořit si základní dětskou představu o pravidlech chování a společenských normách, co je v souladu s nimi a co proti nim a ve vývojově odpovídajících situacích se podle této představy chovat (doma, v MŠ i na veřejnosti)
- chovat se zdvořile, přistupovat k druhým lidem, k dospělým i k dětem, bez předsudků, s úctou k jejich osobě, vážit si jejich práce a úsilí
- dodržovat pravidla her a jiných činností, jednat spravedlivě, hrát fér
- uvědomovat si, že ne všichni lidé respektují pravidla chování, že se mohou chovat neočekávaně, proti pravidlům a tím ohrožovat pohodu i bezpečí druhých; odmítat společensky nežádoucí chování (např. lež, nespravedlnost, ubližování, lhostejnost či agresivitu), chránit se před ním a v rámci svých možností se bránit jeho důsledkům (vyhýbat se komunikaci s lidmi, kteří se takto chovají)
- zacházet šetrně s vlastními i cizími pomůckami, hračkami, věcmi denní potřeby, s knížkami, s penězi apod.
- vnímat umělecké a kulturní podněty, pozorně poslouchat, sledovat se zájmem literární, dramatické či hudební představení a hodnotit svoje zážitky (říci, co bylo zajímavé, co je zaujalo).
- zachycovat skutečnosti ze svého okolí a vyjádřit své představy pomocí různých výtvarných dovedností a technik (kreslit, používat barvy, modelovat, konstruovat, tvořit z papíru, tvořit a vyrábět z různých jiných materiálů, z přírodnin a jiné).
- vyjadřovat se prostřednictvím hudebních hudebně pohybových činností, zvládat základní hudební dovednosti vokální i instrumentální (zaspívat píseň, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji, sledovat a rozlišovat rytmus).

Dítě a svět – oblast environmentální.

Očekávané výstupy:

Založit u dítěte elementární povědomí o okolním světě a jeho dění, o vlivu člověka na životní prostředí počínaje nejbližším okolím a konče globálními problémy celosvětového dosahu, vytvořit základy pro otevřený a odpovědný postoj dítěte (člověka)

- orientovat se bezpečně ve známém prostředí i v životě tohoto prostředí (doma, v budově MŠ, v

blízkém okolí).

- zvládat běžné činnosti a požadavky na dítě kladené i jednoduché praktické situace, které se doma a v MŠ opakují, chovat se přiměřeně a bezpečně doma i na veřejnosti (na ulici, na hřišti, v obchodě, u lékaře apod.)
- uvědomovat si nebezpečí, se kterým se může ve svém okolí setkat a mít povědomí o tom, jak se prakticky chránit (vědět, jak se nebezpečí vyhnout, kam se v případě potřeby obrátit o pomoc)
- osvojit si elementární poznatky o okolním prostředí, které jsou dítěti blízké, pro ně smysluplné a přínosné, zajímavé a jemu pochopitelné a využitelné pro další učení a životní praxi
- mít povědomí o širším společenském, věcném, přírodním, kulturním i technickém prostředí i jeho dění v rozsahu praktických zkušeností a dostupných praktických ukázek v okolí dítěte
- vnímat, že svět má svůj řád, že je rozmanitý a pozoruhodný, nekonečně pestrý a různorodý – jak svět přírody, tak i svět lidí (mít elementární povědomí o existenci různých národů a kultur různých zemí, o planetě Zemi, vesmíru apod.)
- všímát si změn a dění v nejbližším okolí – porozumět, že změny jsou přirozené a samozřejmé (všechno kolem se mění, vyvíjí, pohybuje a proměňuje a že s těmito změnami je třeba v životě počítat), přizpůsobovat se běžně proměnlivým okolnostem doma i v MŠ
- mít povědomí o významu životního prostředí (přírody i společnost) pro člověka, uvědomovat si, že způsobem, jakým se dítě i ostatní v jeho okolí chovají, ovlivňují vlastní zdraví i životní prostředí
- rozlišovat aktivity, které mohou zdraví okolního prostředí podporovat a které je mohou poškozovat, všímát si nepořádku a škod, upozornit na ně
- pomáhat pečovat o okolí životního prostředí (dbát o pořádek a čistotu, nakládat vhodným způsobem s odpady, starat se o rostliny, spoluvytvářet pohodu prostředí, chránit přírodu v okolí, živé tvory apod.)

Zdroje použité v dokumentu:

- MŠMT, Rámcový vzdělávací program pro předškolní vzdělávání. Praha 2016
- MŠMT, Rámcový vzdělávací program pro základní vzdělávání
- GAJDOŠOVÁ, J., DUJKOVÁ, L., Začít spolu metodický průvodce pro předškolní vzdělávání. Praha: Portál
- KREJČOVÁ, J., KARGEROVÁ, J., SYSLOVÁ, Z., Individualizace v mateřské škole. Praha: Portál
- HOWARD GARDNER, Teorie mnohočetné inteligence
- BURDÍKOVÁ, L., Odborný seminář
- PORADCE ŘEDITELKY mateřské školy, Praha: Forum
- <http://www.msmt.cz/vzdelavani/predskolni-vzdelavani>

Zpracovaly:

Pavλίna Neprašová
Kolektiv zaměstnanců dětské skupiny

